

were found. Identification of these animals resulted, outside the southern part of the province of Limburg, in seven new localities for *Plecotus austriacus* Fischer, 1829; most probably summer habitats (see map).

Literatuur

- Bauer, K. (1960) Die Säugetiere des Neusiedlersee-Gebietes (Oesterreich). Bonn. zool. Beitr., 11, 141-344.
- Braaksmā, S. & A. van Wijngaarden (1964) Over de verspreiding van de grootoorvleermuizen (*Plecotus* Geoffr.) in Nederland. De lev. Natuur, 67, 135-142 + Bijlage 67: 6, 1-11.
- Bree, P. J. H. van & B. Dulic (1963) Notes on some specimens of the genus *Plecotus* Geoffroy, 1818 (Mammalia, Chiroptera) from the Netherlands. Beaufortia, 10, 7-18.
- Lanza, B. (1960) Su due specie criptiche di Orecchione: *Plecotus auritus* (L.) en *P. Wardi* Thomas (Mamm., Chiroptera). Monitore Zool. Italiano, 68, 7-23.
- Maassen, A. W. P. (1963) (Faunistische mededelingen inzake *Plecotus austriacus*). Natuurhist. Maandblad, 52, 63, 118.
- Nieuwenhoven, P. J. van (1964) (Vleermuizen-vondst van Zr. M. Christilla). Natuurhist. Maandblad, 53, 159.
- Saint Girons, M. C. (1964) Sur la répartition en France de *Plecotus austriacus* Fischer, 1829, l'Oreillard méridional. Mammalia, 28, 101-108.
- Topal, G. (1958) Morphological studies on the species of bats in the Carpathian Basin. Ann. Hist. Nat. Mus. Hungar., 9 (n.s.), 331-342.
- Vesey-Fitzgerald, B. (1949) British Bats. Methuen & Co. — London, I-X, 1-61.
- Wijngaarden, A. van (1962) De grijze grootoorvleermuis, *Plecotus austriacus* (Fischer), in Nederland gevonden. Lutra, 4, 20-21.

MACROLEPIDOPTERA IN MIDDEN-LIMBURG (1966)

door
A. W. P. MAASSEN

Tot en met juni zijn de lichtvangsten in 1966 goed geweest. Na deze maand waren de avonden meestal te koud en verschenen slechts weinig vlinders op het vanglakken.

Ook de herfstvangsten op smeer vielen hard tegen, al waren bijna alle typische herfstdieren toch wel present, zij het dan soms in een enkel exemplaar. *Agrochola helvola* L. vormde een gunstige uitzondering en was massaal op licht

en smeer; met *Conistra vaccinii* L. en *Agrochola circellaris* Hufn. viel het ook nog wel mee.

Sommige soorten hebben zeer goed gevlogen. *Leucoma salicis* L. was evenals in 1965 in grote aantallen aanwezig op de vliegplaatsen te Montfort. Hier waren in de vliegtijd de wegen vaak bezaaid met honderden dode, witte vlinders. Begin juli telde ik eens ± 200 ex. van *Noctua pronuba* L. in de trap te Annendaal, terwijl er diezelfde keer welgeteld 206 ex. van *Autographa gamma* L. in zaten.

Al was 1966 dan niet het beste „vlinderjaar”, toch viel het aantal interessante vangsten best mee.

Vermeldenswaardige zeldzame of lokale soorten:

Deilephila porcellus L. Vlodrop, ± 20 ex. in juni op licht. In deze omgeving een hoog aantal voor het kleine avondrood; in de duinen zeer gewoon.

Stauropus fagi L. Vlodrop, enkele ex.

Trichiura crataegi L. Annendaal (Echt), 1 ex., 20-VIII.

Tethea fluctuosa Hb. Vlodrop, in aantal.

Roeselia albula Schiff. Te Annendaal en Montfort talrijk op licht. In het duindistrict is deze in het binnenland zeldzame soort, vrij gewoon tot gewoon (Cat. Lempke, suppl. 7, 210).

Thumatha senex Hb. Annendaal, 1 ex., 25-VII.

Phragmataecia castaneae Hübn. Vlodrop, 1 ex., in juni.

Rhyacia simulans Hufn. Annendaal, 1 ex., 9-VII. Een zeldzame soort, die meestal slechts in een enkel ex. gevangen wordt.

Noctua fimbriata Schreber. Te Annendaal in aantal en te Montfort enkele ex. Van Annendaal, 20-VII, een prachtig mannetje met zwartachtige voorvleugels, de f. *obscura* Lenz.

Noctua interjecta Hübn. Annendaal, 6 ex.

Peridroma saucia Hübn. en *Mythimna l. album* L. Van beide immigranten, die in 1966 niet talrijk waren, verschenen enkele ex. op licht te Annendaal.

Amathes ditrapezium Schiff. Annendaal, diverse ex. van deze lang niet gewone soort.

Mythimna conigera Schiff. Annendaal, 2 ex.,

1 en 10-VII, zeldzaam. In Zuid-Limburg kan deze soort plaatselijk vrij gewoon zijn.

Parastichtis suspecta Hübn. In grote aantallen in de trap te Annendaal. De in de regel vrij schaarse soort wordt reeds enkele jaren plaatselijk talrijk opgemerkt. Zie ook Lückers in de Ent. Ber., 26: 158, (1966).

Enargia paleacea Esp. Deze vroeger zo zeldzame soort ving ik te Annendaal in aantal; één ex. te Montfort en één te Herkenbosch.

Polychrysis moneta Fabr. Annendaal, 1 ex., 20-VII. De rups van deze uil leeft op monnikskap en ridderspoor, die ook in mijn omgeving veel in tuinen voorkomen. Daarbij staat *moneta* bekend als een echte cultuurvolger, die in kwekerijen soms schadelijk is. In 10 jaar ving ik 2 ex., wel een bewijs dat de vlinder in Midden-Limburg een zeldzaamheid is.

Chlorissa viridata L. Annendaal, 1 ex., 27-VII.

Stertha sylvestraria Hb. Vlodrop, enkele ex. in juni.

Cosymbia pendularia Hb. (*orbicularia* Hb.). Annendaal, 1 ex., 9-VII.

Rhodometra sacraria L. Dit zeldzame trekertje onder de spanners heeft ongetwijfeld een topjaar gehad. Te Annendaal in aug. 3 ex. in de trap, waarbij een wijfje. In Herkenbosch verschenen 3 ex. op het vanglakken. Uit Limburg zijn me verder nog 3 vangsten overdag bekend. Ook buiten onze provincie werd *sacraria* gevangen. Tot en met 1965 waren 18 ex. uit ons land bekend. Het eerste exemplaar werd gevangen in 1925 (zie Trekvlinderverslagen, Lempke).

Epirrhoe tristata L. Twee ex. op licht te Annendaal; een rijke populatie in de dennenbossen van Vlodrop, waar de voedselplant van de rups, *Galium sylvaticum* L., volop groeit.

Euphyia luctuata Schiff. In massale aantallen te Putbroek en Vlodrop.

Gonodontis bidentata Cl. Vlodrop, enkele ex. op licht.

Operophtera fagata Scharfenberg. Zeer talrijk in de laatste decade van nov. te Herkenbosch, in berkenlaantjes. Lempke schreef nog in zijn Catalogus: „Tot nog tot slechts zeer zeldzaam op enkele plaatsen aangetroffen, behalve in de bossen bij Vaals, waar de vlinder vrij gewoon is” (Cat. IX, pag. 138).

Boer L e f f e e n V a n A a r t s e n meldden

het massale optreden van *fagata* te Wittem (Elzetterbos) en weinig in het Bovenste Bos te Epen (E. B. 20: 108 en 215).

Door L u k k i e n opgegeven van Heerlerbaan (E.B. 21: 24). O t t e n h e y m heeft de soort gevangen te Tegelen, Belfeld, Lomm en Arcen, waar *fagata* vrij talrijk voorkomt (E.B. 24: 159 en 26: 212).

Uit de opsomming van vindplaatsen blijkt wel, dat deze soort in opmars is!

Summary

Some more or less rare and local species of Macrolepidoptera, taken in the centre of Dutch Limburg in 1966.

VINDPLAATSEN VAN PISIDIIDAE (Mollusca, Bivalvia) IN MIDDEN-LIMBURG

door
J. P. M. CLERX

De vindplaatsen van *Sphaerium*'s werden reeds vermeld in het Natuurhistorisch Maandblad (55: no. 10, 1966).

I. Wateren gevoed door de Maas:

Baggergat bij Asselt. In dit baggergat werden twee monsters genomen: A. monster in de jachthaven; B. monster dicht bij de verbinding van het baggergat met de Maas.

A. Jachthaven (26-VII-1965): modderbodem, sterk hellend, weinig bewogen water. In dit monster kwamen de volgende soorten voor:

1. *Pisidium amnicum* (Müller)
2. *Pisidium henslowanum* (Sheppard)
3. *Pisidium nitidum* Jenyns

B. Maaskant van het baggergat (4-VI-1966): modderbodem, geleidelijk hellend, meer bewogen water dan op vindplaats A. Hier werden aangetroffen:

1. *Pisidium amnicum* (Müller)
2. *Pisidium supinum* Schmidt